

## REDACȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 28.

## ABONAMENTUL

pentru Austro-Ungaria:

pe un an	20 cor.
pe 6 luni	15 cor.
pe 3 luni	8 cor.
pe 1 luna	2 cor.

— de Dumbrăvești pe an 4 cor.  
— de România și străinătate pe an 40 franci.

Manuscrisurile nu se înapoiază.

# TRIBUNA

## ADMINISTRAȚIA

Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 28.

## INSERȚIUNILE:

de un or. garnează: prima dată în  
lună; a doua oară în două, a treia  
oară în 3 b. de locare publicitară.

Atât abonamentele, cât și inserțiile  
sunt scrise pe plăți lunare în Arad.

Telefon pentru cerș și comenzi

scrierilor adresate nu se primesc

## Alegerea din Liptószentmiklós.

Alegerile suplătorii au și o altă importanță decât cea a împlinirii unui mandat de deputat. Ele pot fi de multe ori expresiunea voinței generale, termometrul opiniei publice a țării întregi, atunci când țeara nu se poate rosti, pentru-că ia se rosteste precum se știe, de obicei la intervale de câte cincisprezece ani. Cercurile electorale devin în alegeri suplătorii teatrul de luptă nu al candidaților numai, ci al partidelor însăși, cari aci-și mesoară puterile între sine, în alegeri generale fiind mai de multe ori disproportionat angajate în mai multe părți.

Între atari împrejurări, de foarte mare înrânatate politică ni-se înfățișează alegerea ce a decurs ieri în Liptószentmiklós.

În cercul acesta, la alegerile din Ianuarie a fost ales Lányi Bertalan fostul consilier ministerial, față de candidatul naționalist Dr. Emil Stodola. Resultatul a fost, că în urma presiunilor și a corupției, de cari s'a făcut vorbă și prin ziare, candidatul naționalist slovac Stodola a căzut cu 1418 voturi față de Lányi, care a învins cu 1751 voturi. Lányi, a devenit mai în urmă membru în cabinetul Fejérváry și în calitate aceasta a ieșit din partidul liberal și și-a depus și mandatul.

În urma aceasta s'a scris alegere nouă în cerc. Aci începe noua odisea a mandatului din Liptószentmiklós.

Ministrul de justiție Lányi își pune din nou candidatura în cerc, împotriva eminentului bărbat slovac Dr. Emil Stodola. Dacă fiind situația mult criticată a guvernului, se deslanțase acum într-o măsură nebună corupția și presiunea administrației fiind-că guvernul avea cu ori-ce preț nevoie a produce un rezultat electoral. Cine știe ce însumă în practica alegerilor noastre când un ministru viu își pune candidatura în vre'un cerc, acela-și poate face idee de urgență ce a tăbărit, deastădată în măsură îndoită, asupra cercului Liptószentmiklós. Afară de aceasta au venit și banii. E secret public, că guvernul a sacrificat pentru corupție cu bani și beuturi peste 240.000 coroane.

Coaliția era însă în situația cea mai echivocă față de aceasta alegere. La început, pe lângă toată ura ce o vestesc guvernului anticonstituțional, se dăduse cuvântul de ordine că între candidatul naționalist »constituțional« și candidatul guvernului »anticonstituțional« Ungurii din cerc să voteze cu candidatul »anticonstituțional«. Pentru-că așa înțeleg domniul din coaliție lupta pentru idei.

Mai târziu însă ei observară că este imposibilă alternativa aceasta politică. Pe de altă parte se bucură acum în toate părțile că țara întreagă e »una« cu coaliția, că »programul coaliției« mulțumește și pe naționalități, cum a scris »Budapesti Hirlap«, s'au hotărât deci dintr'odată să pună și dânsii candidat. Sperau că-l vor putea constrânge pe Lányi s'abzică și în chipul acesta provocându-se la »interesul maghiarismului«

— căci este unul și de acesta, numai interes românesc slovacesc, sârbesc și nemțesc nu-i iertat să fie — să dea dânsii lupta și cu mijloacele de presiune ale guvernului contra candidatul naționalist. Au candidat pe ceva *Thuróczy* Tamás, un honved din 48 și s'a pornit o agitație în stil mare, cu cunoscutele lozinci ale coaliției. Cei doi matadori kossuthiști, *Kossuth* și *Apponyi* s'au dus în persoană în cerc, iar aristocrații Unguri din cerc făcuseră apel public către Lányi să-și retragă candidatura în numele interesului național maghiar. Lányi însă, tot în oumele acestui interes le-a refuzat aceasta dorință. El zice în scrisoarea ce a adresat către acești domni:

«După părerea mea în această chestiune nu poate fi altceva determinant, decât că între împrejurările date și de noi toți binecunoscute, cine are mai multe șanse de învingere față de candidatul naționalist. Eu aflu, că aceste șanse vorbesc pentru mine și că a mă retrage ar însemna să părăsesc cauza națională».

Și nu s'a retras.

Între împrejurările acestea a sosit ziua de ieri a alegerii. Iar rezultatul îi onorează pe confrății noștri Slovaci și este desmintirea cea mai elocventă a atâtor uneltiri câte se debitau în vremea din urmă în presa maghiară despre naționalități. Ori care ar fi raportul de voturi în cerc, fapt e că Stodola a avut de astădată mai multe voturi decât astă iarnă, cu toată furia ce se deslanțase contra sa îndoit de sălbatic. Azistat-am cu

## SPADĂ ȘI CORĂBII

Prințul Carol.

Odată Te-am văzut, cu alți copii,  
Jucându-te într-o vară prin grădina  
Frumosului castel. Privea Regina  
Din umbra unui pom, și jucării  
Ea încă vă face legând de-olaltă  
Uscate crengi pe brad le nchipuica  
O plută pe părau. Voiu după ea  
Fugeați răzând văzând o'n drum cum salta  
C'un băț în mână, mergea cu pluta 'n rând  
Cuprins de zori să-i cârmuești înnotul,  
Iar ceialaltă, aceeași cârm' având  
Mergeau privind, căci tu-i erai pilotul.  
Iar când vedeai că'n Peleş vi s'au dus  
Sau când era cu totul desfăcută,  
Voi fuga vă 'ntoarceai că'n deal mai sus  
Regina v'aștepta cu altă plută.

Erai pe-atunci mai mic. Și te văzu  
Mai mare-apoi. Cu doi de a ta etate  
Pe-un pod ce'n stânga drumul îl abate  
Pe-al Peleşului mal, din dreapta lui,  
Aproape de castel, pe sub grădină,  
Acolo stă. Iar brazil de pe mal  
Priveau mirați la micul caporal  
Precum cei doi copii, cu vorba plină  
De uimire, cred, priveau acum tesacul  
Pe care Tu-l țineai veghiat în mână  
Și parcă'n felu-oștenilor bătrâni  
Deprins cu el. Si ca să-și facă placul  
Răzând Tu i-ai lăsat s'apese-ușor  
Cu mâna pe tăiș, și ca să vadă  
De-î greu la-u judecat pe palma lor.

Apoi luându-l Tu, în chip de spadă  
Prin aer l-ai purtat, și manevrai  
Acum întins pe cât putea ajunge,  
Isbind spre-un punct așa cum se strâpunge  
Sau dând peziș în chipu 'n care tai.  
Cărunt un general atunci, cu pasul  
Domol și cumpătat spre vol vena,  
Dar nu l-ai observat decât abea  
Când stete 'n loc și-l auziră glasul.  
Pe cât de iute scapără scântei  
Amnaru 'n joc, așa și-a fost de iute  
Tesacu 'n teaca lui, și 'n grabă ei  
Și mâna dreaptă gata să salute.  
„Trăiți!“ și 'nfipt și drept, cu peptu 'ntins  
Al stat în fața lui, iar el, coloană,  
În fața ta — ce vrednică icoană —  
Și astfel Ți-a răspuns. Și apoi te-a prins  
De mână generalul ca pe un frate.  
Iar eu sub brazil priveam la voi tăcut.  
De ce-aș nega, că ochi-mi s'au umplut  
De lacrimi mari din mult adânc vărsate  
Văzând cum pleci cuminte în rând cu el:  
Pe strămtul drum ce duce la castel,  
Cum urcă 'n cet nepotul cu bunicul.

Și eu, și acei ce pe a vieții cale  
De patru ori făcurăm drum mai lung  
De cât al tău, mai pot spera s'ajung  
Să văd pe culmi isbânda vieții tale?  
Tu crești acum voinic, și Dumnezeu  
De nu-î mâhnit pe noi ca să ne bată  
Cu ce-a știut mai aspru El vr'odată  
Să bat'un neam — vai neam român al  
De ce chiar tu să ai o judecată [meu  
Așa de grea! — de nu-î mâhnit pe noi,  
Cu bine-ți va spori 'ndelung și anii

Cu braț voinic îți vei opri dușmanii  
Și 'n lupte vei conduce-ostași eroi.  
Visăm și noi, de mult visăm voinic  
Ursit să scape fata de 'mpărat,  
Cum Făt-frumos ursit a fost s'o scape.  
El iar va ridica un neam furat  
De-ai săi dușmani și-aproape aruncat  
Sub bulgării 'nmormântătoare sape.  
Veni-va El, și peste munți și ape  
Sumeț va stăpâni din Vest în Ost —  
În inimă-mi o știu, o știu cu bine!  
Și cine-avu noroc așa ca tine?  
Că în brațe, tu, de mic, purtat ai fost  
De un inger alb din lumile cântării  
Că-i dete Apolo dulcele sau rost  
Și-un suflet mare-al milei și 'ndurării  
Un rege glorios apoi te-a pus  
Pe al săi genunchi și sfaturii el îți dete,  
Bătrân și înțelept, ca să-ți arete  
Ce drum să iei, de mână te-a condus.  
Și va veni, veni și-un timp dorit —  
Când cele 'nguste-și vor mări cuprinsul,  
Când cele ce au fost joc vor fi 'ntrădinsul  
Și nu ne va 'ngrădi 'n puteri învinsul  
Șirag de munți: Tu, Rege preamărit  
Al vremilor de-atunci, tu mândre nume,  
Primește al meu salut dintr'altă lume!  
Voiu fi 'n mormint cu suflet tresărit  
Știind că 'n lupte porți cumplite săbii  
Și drum mareț tu tai schimbatei sorți  
Că'n larg pe Pontul Euxin tu porți  
Unite 'n stol puternice corăbii!

(Din „Revista Noastră“).

G. Coșbuc.

toții la agitația presei maghiare ce au făcut în jurul acestei alegeri.

Palma aceasta vine însă mai presus de toate ca cel mai nimerit apropo, la adresa coaliției, să-i spulbere uneltirile și minciunile. Am arătat în ce chip scriau mai ieri organele lor, îndeosebi «Budapesti Hirlap», că corifeii naționaliști și-au pierdut tot terenul pentru că pe naționalități le «mulțumește întru toate programul coaliției». Et bine, din alegerea din Liptó-szent-miklós, unde au intrat cu tot arsenalul lor în luptă, înșiși matadorii s'au dus să cortesiaască, coaliția a ieșit nu numai bătută ci și rușinată. Atâta sfară, atâta sgomot și rezultatul — 191 voturi! Asta nu mai înamnă bătae, ci rușine. Noi suntem însă fericiți că frații noștri Slovaci le-au administrat aceasta meritată lecție. Erau prea din cale afară obraznici.

Rămâne acum, ca frații noștri Slovaci, să se suflice și să ducă la isbândă steagul partidului naționalist. Ei au pe ei și un nume ilustru, al escelentului fiu al Slovacimii Dr. Emil Stodola. Clubul naționalist din Dieta are apoi obligamentul moral a se prezenta întreg la acest balotagiu, pentru-că o spunem franc și pân'aci aci, a făcut rea impresie absența deputaților naționaliști dela aceasta luptă electorală. Era oare-cumva disgustător să-vei pe candidatul naționalist lăsat singur în luptă. Candidatul guvernamental era spriginuit de întreg aparatul oficial. Pentru a sprigini pe candidatul kossuthist, am văzut cum n'au cruțat ostenele Kossuth și Apponyi, ci s'au dus în cerc deși n'aveau nici măcar șanse de isbândă. Numai candidatul naționalist era lăsat singur. Doar nici deputatul slovac al clubului naționalităților n'a fost acolo. Cel puțin nicăieri n'am putut citi prin ziare despre activitatea deputaților naționaliști.

Se produce în chipul acesta în public impresia, ori că n-au destulă energie și în sufletire pentru cauză, ori că le lipsește simțul necesar nentru importanța politică a lucrurilor. De aceea sperăm că la balotagiul ce urmează clubul naționalist va lua

parte activă și va contribui în dânsul la isbânda steagului național în Liptószent-miklós.

**Lupta pentru limbă.** «Limba nu e pretenșiune ideală. Limba e mai necesară decât pânea pentru popor, fiindcă cu limba nu numai mâncăm, ci ne căutăm și pânea. Limba nu e numai lumea ideală a scriitorilor și poetilor».

Așa scrie M-g. când e vorba de ei și vreau să-și prezinte drepte pretenșiunile lor cu privire la limba armatei.

Noi am știut acest adevăr de mult, dovedind atitudinea noastră în evoluția politică dela noi. Dar când e vorba de noi, de ce nu recunoaște M-g. temeiul firesc al astorfel de adevăruri?

## Către „națiune“!

— Criza. —

Sedința comitetului executiv. — Pentru funcționarii renitenți.

Cele două sub-comisiuni exmise de comitetul executiv al Coaliției și-au terminat lucrarea ce li-s'a încredințat.

Una dintre comisiuni, a cărei membrii au fost contele Apponyi Albert, contele Andrássy Gyula și Polónyi Géza a redactat răspunsul coaliției dat la cunoscutul ordin al lui Fejérváry și l'a supus aseară dezbaterii comitetului executiv. Răspunsul se zice că ar fi operatul contelui Apponyi Albert.

Celălalt proiect al comisiunii a fost redactat de Polónyi Géza. Acesta cuprinde deja directive detaliate privitoare la rezistența pasivă.

### Comitetul executiv.

Comitetul executiv al Coaliției s'a întrunit ieri după-amez la patru ore, sub prezidiul lui Kossuth Ferencz. Contele Apponyi a prezentat elaboratul subcomisiunii, drept răspuns la ordinul lui Fejérváry, sunând astfel:

### Circular către municipii

Ministrul președinte a adresat circular către municipii cu scopul ca potrivit concludusului Dietei dela 21 Iunie, să le sparie

dela organizarea rezistenței pasive. Tocmai pentru aceasta circularul pune în perspectivă nimicirea cunoscutelor hotărâri ale municipiilor, cu motivarea că acelea *vatămă legile existente și duc la distrugerea ordinii*. Comitetul executiv al opoziției coalizate, ia poziție contra acestui circular, dar nu trece peste hotărârea Dietei. Eroarea fundamentală a ordinului este, că ține de constituțional pe actualul guvern, deși e sigur, că e *pregnat anticonstituțional*, cea ce dovedește și împrejurarea, că nici după votul de nencredere al ambelor corpuri legiuitoare nu și-a lăsat locul, iar după principiile fundamentale ale parlamentarismului, *guvernul trebuie să pozează încrederea Dietei*, pentru-că fără de aceasta rămâne neluat în considerare principiul responsabilității ministeriale, temeiul ori-cărui constituționalism modern. Ministrul președinte face responsabilă majoritatea pentru actualele stări de lucruri deși afirmațiunea aceasta stă în contradicție cu faptele, pentru-că majoritatea a fost gata e gata și azi a primi guvernarea dar n poate abandona punctele esențiale din programul său, în deosebi punctele asupra cărora conștiința națională s'a pronunțat mă hotărât.

Urmează apoi instrucția către municipii și funcționari, cum să refuze și să calc dispozițiile legilor în vigoare.

### Pentru funcționarii renitenți

Kossuth Ferencz et consortes s'au îngrijit și de soarta funcționarilor, cari ascultând de sfaturile lor, vor fi eventual dați afară din slujbe. Pentru aceștia dl Kossuth, *decretează* ca un Suveran, și ș acesta absolutist, următoarea ordine către municipii.

1) În comitatelor unde sunt fonduri comitatense, desdaunările se vor acoperi cu aceste fonduri.

2) Unde nu sunt de acestea, se vor ajuta funcționarii prin *dare suplimentară*

Unde nici una nici alta nu se poate societății li încumbă datoria de a desdauna pe funcționari.

## Vlahofoni și Elenofoni.

Societatea Elenismos din Atena a adresat către Românii din vilaetul Monastir și Epir un apel patriotic, prin care le face cunoscut, că originea lor adevărată este grecească și că limba ce vorbesc astăzi au luat-o prin contactul și influența coloniilor militare aduse din Italia, când aceste locuri au fost transformate în provincie romană, la 146 înainte de Christos.

De aceea apelul se adresează către „Elinii Vlahofoni“, către Elenii, care grăesc românește, sau mai bine zis către aceia, cari au fost odată Eleni și acum sunt Români.

Societatea Elenismos este însuflețită de tot ce are Elada mai distins pe terenul științei și al patriotizmului, în frunte cu rectorul Universității din Atena, dl Kazazis. De aceea socotim, că apelul în chestiune merită un răspuns, care suntem siguri, că nu va produce nici o supărare învățaților atenieni.

Întâi de toate vom arăta, că aceia, cari au luptat sub Alexandru cel Mare, Filip și Perseu, n'au fost de loc conșanțeni cu concetățenii atenieni al lui Demostene, apoi vom dovedi, că noi Românii de astăzi nu suntem descendenții vechilor locuitori din aceste ținuturi.

În timpurile cele mai vechi, coloniile pur elene n'au fost decât la coastele Mării Egee și ale Mării Adriatice, precum și în peninsula Calcidică. La apusul și nordul acestor ținuturi locuia Ilirii iar „în interiorul provinciei trăia un amestec de popoare negrești“ (cfr. Mommsen, Römische Geschichte, zweite Auflage, Berlin,

1856 vol. V, p. 275). Nici prin limbă, nici prin moravuri, nici prin costum și obiceiuri nu seamănau soldații lui Alexandru cel Mare cu Elenii, ci mai mult cu Tracii și Ilirii, mai ales cu Ilirii. Chestiunea aceasta este definitiv lămurită, după chiar mărturiile celor mai prețioase izvoare grecești de informațiuni, ca Herodot, Strabo și alții. (cf. K. O. Müller, Über die Wohnsitze, die Abstammung und die aeltere Gheschichte des Makedonischen Volkes, Berlin, 1825, Dr. Iohann Georg von Hahn, Albanesische Studien, Iena, 1854 pp. 224 și urm).

În interesul adevărului, trebuie să spunem, că înainte de a cuceri Elada, poporul vechiu din aceste locuri întrebuința în scriere litere grecești, tot așa precum Perșii cuceritori s'au folosit multă vreme de scrierea cuneiformă a supușilor de mai târziu asirieni. În timpul dominației române cultura și civilizațiunea elenă n'a fost de loc persecutată în aceste părți, din contră a fost privită cu simpatie și chiar încurajată. Însăși proclamarea liberării Grecilor la jocurile istmice, făcută de consulul Flaminiu, a pornit din sentimentul de milă al senatului din Roma pentru națiunea, care a decăzut așa de mult sub jugul lui Alexandru-cel-Mare. Plutarh ne spune, că grecii numeau pe Flaminiu salvatorul și apărătorul Greciei.

Pe cât de puternică și de covârșitoare a fost acțiunea de romanizare în alte părți precum în Galia, Spania, Dalmația, Panonia, Moesia, pe atât de slabă și de neînsemnată a fost această acțiune în Tracia, Tesalia și în aceste locuri, unde populațiunea indigenă a fost lăsată în pace să trăiască sub influența culturale și civilizațiunii elene. Monnezile, care se băteau în timpul dominației romane, erau în limba greacă. August, când a în-

temeiat orașul Nicopole din Epir a ridicat acolo un monument cu inscripție grecească. Tot așa a făcut și Constantin-cel-Mare, când a mutat capitala dela Roma la Bizanț.

Acțiunea de romanizare în aceste părți s poate zice, că a fost nulă. Ceva mai mult. Din inscripțiunile funerare găsite în Tracia la Cavala Seres, Drama în cari nume curat romane, ca Au reliu Mucianu, Iulia Domna, etc., sunt scrise în grecește, se poate conchide, că o parte, dacă nu mare parte din coloniile romane așezate în aceste părți, s'au desnaționalizat ca și Turcii și Ilir sudicii, dela munții Hem și până la hotarele Eladei, care s'au grezizat peste tot (cfr. Hasdeu, Genealogia popoarelor Balcanice. București 1890 p. 36).

Este drept, că limba oficială, limba de Stat de biserică, limba armatei, în imperiul fondat de Constantin-cel-mare era cea romană. Limba eleni însă, era nu mai puțin cunoscută și răspândită în secolul al VII-lea ticălosul împărat bizanț Foca a scos limba latină și a decretat limba greacă ca limbă oficială. Din acel moment imperiul de răsărit a încetat de a mai fi roman, și coloniile aduse din Italia, au fost adăpate la limina culturii din Bizanț, în afară de locuitorii muntenii, care au scăpat sănătoși și au conservat intact graiul și moravurile străbune.

Aceste elemente romane au fost întărite pe coloniile retrase din Dacia lui Aurelian. Năvălirile în secolul al șaptelea peste Dunăre Slavii, migrațiile compacte de Români dela nordul peninsulei balcanice, s'au revărsat spre sud, în aceste locuri și în Tesalia, unde s'au contropit cu vechiul și român și au format un singur popor: poporul macedo-român.

## Evenimentele din Rusia.

### Lupta pentru constituție.

*Arestarea zemstvourilor. — Oficieri omorâți.*

În zadar merge țarul în Moscva, ca să proclame întrunirea zemstvourilor; nu folosește la nimic. Chiar în cazul cel mai bun zemstvourile s'ar putea întruni numai în anul viitor.

Intr'aceia revoluționarii au adresat un ultimatum către autocrație. Vojau doară să aresteze pe zemstvouri, dar n'au îndrăsnit.

### Adunarea zemstvourilor

*Petersburg.* Witte la audiența din urmă a cercat să dovedească țarului, că e absolut necesar să dea constituție poporului rus și că proiectul lui Buligin trebuie abandonat. Witte i-a mai recomandat țarului să primească din nou pe prințul Mirski ministru al afacerilor interne.

*Londra.* În Moscva se așteaptă foarte mult dela întrunirea zemstvourilor, care întrunire va avea loc în palatul prințului Dolgorucki. În Petersburg au voit cu orice preț să fie interzisă întrunirea zemstvourilor.

În programul congresului e în prima linie: sfătuirea despre situația desperată, apoi vor tracta proiectul de reforme al lui Buligin, pe care-l vor declara de neîndestulitor.

*Trepov poruncise zilele trecute, ca toți cei trei sute de membri ai congresului să fie arestați, dar guvernorul a denegat împlinirea poruncii.*

### Războiul ruso-japonez.

Witte va fi Vineri în Paris. Acolo se va sfătui cu Rouvier, fiindcă și Franța își are interesele sale față de Rusia. Rușii de altcum nici-acum nu se încred în tractările de pace. Toată lumea e convinsă, că Rusia va primi chiar condiții grele de pace

Cronicarul bizantin Kekaumenos ne spune că Românii din aceste locuri și Tesalia locuiau odată lângă Dunăre și Sava, unde astăzi locuiesc Sârbii. Elementul românesc din munții Hem și Pind s'a întărit așa de mult prin răvârșirea coloniilor române din nordul Peninsulei-Balcaneice, încât a fost în stare să formeze mai târziu un imperiu în munții Balcani, și un principat în Tesalia și Epir.

Cât de mulți erau atunci Românii, ne spune Roesler (Rumänische Studien, Leipzig, 1875, p. 116): În Evul Mediu elementul românesc din Tracia, Tesalia, Moesia și țara lui Alexandru-cel-mare întrecea pe cel grecesc în număr și putere fizică.

Despre aceasta vorbesc și savanții W. Tomaschek, liricek, Thunmann, Cousinéry, etc.

Este adevărat, că elementul macedo-român de astăzi nu este așa de numărös, ca altă-dată. Școala, biserica grecească și diferitele alte împrejurări nefaste au influențat mult la desnaționalizarea Românilor. Ținutul întreg din Epir, Zagora, era odată un ținut curat românesc.

În limba Zagosiților s'au păstrat până astăzi număröase cuvinte macedo-române, cari nu sunt cunoscute la Grecii din altă-parte. (Cfr. G. Murnu Rumänische Lehnwörter, München, 1902, pp. 21—46). Bătrânii din Sereș vorbesc încă românește, ear' copiii lor au uitat cu totul graiul părintesc. Șicasta a fost odată un oraș pur românesc, și tot astfel în multe au astfel localități.

Toate acestea sunt adevăruri scoase din fapte reale și mărturii nediscutabile. Pe temelii lor avem tot dreptul să respingem cu indignare apelurile din Atena, care pentru susținerea cau-

## Din străinătate.

### Franța, Rusia și Japonia.

— *Analiza consecințelor războiului din Extremul-Orient.* —

Fazele războiului din Mandjuria între Ruși și Japonezi, rezultatul probabil al luptei extraordinare ce durează de mai bine de un an și jumătate, a interesat în primul rând guvernul francez. Aceasta a văzut-o și Englezii, cari cu deprinderea practică a afacerilor, pun în balanța aprecierilor lor politice internaționale cele 400 de milioane de livre sterlinge ce Franța economică a împrumutat Rusiei cheluitoare.

Dar, dacă Anglia se interesează atât de mult de situațiunea ce va rezulta din războiul actual, cu cât mai mult nu sunt în drept să se gândească la consecințele războiului ruso-japonez, Francezii înșiși. Fără deosebire toți bărbații lor de frunte și-au spus cuvântul bine cumpănit asupra acestei îngrozitoare chestiuni.

Între cei cari s'au pronunțat acum de curând asupra consecințelor războiului din Extremul Orient este dl Paul Deschanel, fostul presedinte al Camerii franceze. Dânsul a publicat un studiu mic, condensat însă, asupra acestei formidabile chestiuni, ale cărei efecte se vor resfrânge asupra lumii întregi.

Căci nu trebuie uitat, că Japonezii cu victoriile lor extraordinare au depășat echilibrul politic al Puterilor europene.

De azi înainte, numai există un concert politic european, ci un concert de puteri, în care au să între Japonia, China și America de Nord. Starea aceasta de nouă transformățiune a lucrurilor se impune și ea trebuie analizată atât în „genesa“ ei, cât și în faza actuală cu referință la puterile cele mari, interesate în chestiune. Din studiul fostului presedinte al Camerii franceze, noi am făcut un mic extras analitic.

Acum vom comunica cetitorilor noștri analiza părții finale.

Studiind formidabilul conflict sângeros între Ruși și Japonezi adevărul e, că războiul actual s'ar fi putut evita, dacă Rusia nu s'ar fi lăcomit și la Corea. Îi era de ajuns Mandjuria și Port-Arthur. Dar sfetnicii de pe lângă Țar au fost genii rele și au iritat pe japonezi până să înceapă războiul ce durează și azi.

Înainte declarațiunii de războiu, prealabil s'a încheiat un tratat de alianță între Anglia și Japonia—30 Ianuarie 1902.

zel. lor nedrepte nu cruță nici un mijloc, îndrăsnind a profana chiar știința și adevărurile, cari strălucesc ca lumina soarelui. Științificește, mai degrabă putem admite, că Romii din imperiul otoman sunt în mare parte „Vlahi Elenofoni“, români grecizați, decât să credem, că noi aromânii am fost odată greci.

• Nu suntem vlahofoni, după-cum n'am fost vre-odată cuțovlahi.

Suntem descendenți ai legionarilor lui Paul Emiliu și ai împăratului Aurelian. Avem conștiința deplină de trecutul nostru. Suntem strănepoții falniciei Roma și suntem mândrii de aceasta nobilă origină. Virtutea romană a fost puterea magică, care a salvat poporul nostru de toate pericolele timp de o mie și trei sute de ani, iar astăzi, când ochii ni-s'au deschis și soarele luminel am văzut, când urechile ni-s'au destupat și glasul adevărului am auzit, nimeni și nimic nu va putea să ne abată din calea adevărată, care este calea luminei și a mântirii neamului.

(V. N.)

Ioan D. Arginteanu.

### Anechote.

*Anechote. Vasile:* Pentru Dumnezeu, Costică, în ce stare ești tu?

*Costică:* Ionel m'a trântit în noroi!

*Vasile:* Prostule, și te-ai lăsat să-ți faci așa ceva? să'i fi tras o palmă.

*Costică:* Asta i-am dat-o înainte ca să mă trîntească.

În 1903 Japonezii au început războiul.

La început nici Anglia nu se aștepta la enormele triumfuri ale Japonezilor asupra „colosului“ rusesc. Acum însă biruințele Japoniei o pun pe gânduri mai ales, că în Columbia britanică, japonezii sunt ca spuza. Ce va face Anglia în cazul în care japonezii vor căuta să se impuna în Archipelagul de Sud, ce domină Australia?

Când au încheiat Englezii tratatul lor cu Japonia, la aceasta nu s'au gândit. Atunci ei nu văzură în japonezi, decât niște prețioși auxiliari cari aveau să incurse pe ruși până când ei își vor fi făcut treburile în Thibet, în Afganistan și Persia.

Ce se întâmplă însă acum? Lordul Curzon e forțat să ia măsuri ca să preîntâmpne efectele influenței Japonezilor asupra Indiilor.

Ziarele engleze ce apar în Japonia, „Kabe Chronicle“ și „Daily Mail“ încep deja să prevină pe Japonezi să nu să prea întindă mult.

Când Anglia a făcut tratatul său cu Japonia, zice d. Paul Deschanel, ea s'a gândit la politica maritimă a Germaniei. Anglia nu s'a temut și nu se teme atât de St. Petersburg cât de Berlin.

Adevărul e, că Germania tinde la supremație pe mare. Anglia n'o poate pierde, fără ca să se piardă.

Dar aceia din Englezii fanatici, cari amenință cu pumnii de odată și pe Ruși și pe Germani, sunt tocmai Francezii, cari caută cearta cu luminarea atât Germaniei cât și Angliei.

Franța, ori-ce s'ar zice, opinează d. P. Deschanel, nu se va despărți de Rusia, căci nu poate fi nici în interesul Engliterii, de a slăbi Rusia sau de a detașa Franța de ea.

Intr'un astfel de caz, Rusia se va arunca cu totul în brațele Germaniei ceea ce ar fi fost pentru Anglia, cât și pentru Franța.

Ce privește războiul din Extremul-Orient, în marea Republică a Statelor-Unite americane de Nord, în patria lui G. Washington el a modificat mult opiniile dela început.

E un fapt, că americanii de Nord se temeau mult de expansiunea economică a Rusiei în China. În consecință și-au asigurat insulele Filipine și prin proiectatul canal de Panama, ei credeau, că vor domina Oceanul pacific. Dar canalul nu se va face nici în 20 de ani și Filipinele sunt amenințate de Japonezi.

Exclusivismul japonez e teribil. Când au intrat în stăpânirea insulei Formosa, era chestiunea, ca să se practice politica vamaală a „porții deschise“. Japonezii însă au prefăcut Formosa, într'o piață privilegiată a lor. Imediat ei au pus o taxă de 10 la sută „ad valorem“ pentru toate mărfurile importate, apoi au monopolizat camforul și opiul, — astfel că mai multe case engleze au trebuit să plece.

În liniamente generale, acestea sunt ideile d-lui Paul Deschanel, care are, bine înțeles multe argumente, ca să fie anti-japonez. El ne atrage atențiunea asupra faptului, că China se ridică și ea, și că de va cădea sau nu în sfera de influență a Japoniei, ea e destul de însemnătoare prin sine însăși. Deja ea are 2500 studenți în străinătate și 3000 de ofițeri în diferitele state militare europene.

Iacă ce ar trebui să dea de gândit Europeanilor înainte de a începe să se sfșieie spre marea satisfacțiune a asiaticilor.

## Didactice.

### Anuarul gimnasiului din Brașov.

Pe 144 pagini se estinde istoria anului trecut școlar al școalelor medii din Brașov. Aici se vorbește de o intensă muncă făcută spre propășirea noastră culturală. Au fost 391 școlari ordinari, 5 privațiști. Între școlarii găsim unul chiar din Grecia, ceace dovedește bunul renume al școlii.

Matura au trecut-o 21 inși, dintre cari 2 pur eminent. La gimnasiu au avut calcul general foarte bine: 46, bine: 83, suficient 35; la reale: 14; foarte bine, 18; bine, 25; suficient.

La gimnasiu au propus 13 profesori, la reale: 6, obiecte extraordinare au propus, ori au ajutat 4.



Școalele medii din Brașov dispun de mai multe fonduri: ca fondul „Coresi“, fondurile mesei studenților, fondul pentru ajutorarea școlărilor săraci și școlărilor bolnavi etc., apoi are muzee și colecții, o imponentă bibliotecă profesorală și bineorganizată bibliotecă de clasă, e în legătură cu 2 internate, pune la dispoziția elevilor peste iarnă loc de patinat și în turnusuri școlarii săraci au baie gratuită.

Vechiul „Coetus“ studențesc l'a înlocuit corpul profesoral prin un program de distracții școlare.

Iată ce găsim scris în anuar despre lucruri așa de importante în viața pedagogică:

„Rezultatul consultărilor pedagogice ale corpului profesoral a fost stabilirea unui program al distracțiilor școlare, care se va varia după anotimpuri, și care — oferind pe deoparte libertate elevului de a participa la distracțiile școlare, când vrea și când are timp și în măsura în care crede de bine, iar pe de altă parte angajând la amicală și părintească participare și pe profesori împreună cu elevii, — e merit a contribui din răspuț la nobilitatea moravurilor școlărilor, deci la educația lor în cel mai larg și mai nobil sens al cuvântului.

Distracțiile stau sub permanentă supraveghere profesorală și se fac cu participarea pretinoasă a acestora, iar elevii participă după plac la ele, fără nici o silă, presiune sau influențare.

Distracțiile școlare introduse încă în Aprilie 1904 (anul școl. precedent) sunt parte de natură a se ținea într'un local anumit al edificiului școlar, parte sub cerul liber. Ele se constituie din următoarele: a) Într'o sală a edificiului școlar: 1. de lectură de ziare și reviste; 2. joc de șah; 3. joc de salta; 4. proiecții de tablouri la schiopic cu explicări; 5. discuții și convorbiri între profesori și școlari despre astfel de chestiuni de interes particular, școlar sau public, cari trebuie lămurite. — b) sub cerul liber: 1. plimbări; 2. jocuri de pilă; 3. excursiuni școlare.

Direcțiunea școlară a elaborat atât pentru timpul de toamnă și iarnă, cât și pentru cel de primăvară și vară câte un program al distracțiilor școlare, care s'a pus în aplicare în sezonul respective și s'a executat cu un succes multămitor.

În felul acesta asortate modern și provăzute cu profesori, cari sunt totdeauna unii din conducătorii vieții literare dela noi, școalele medii din Brașov, e firesc, ca să fie atât de vestite, ca din România și Grecia să ve băieți să studieze în ele

\*\*\*

Pe lângă partea informativă anuarul e introdus de lucrarea dlui prof. Ioan Petrovič: *Pedepsele școlare și legile disciplinare*: unde după nițică teorie face cunoscut *codul penal* al vieții școlare, cod aprobat de corpul profesoral.

### O cuvântare.

De Ion Kalinderu în ziua de 26 Iunie a. c., a rostit la institutul de fete Oteteleșanu dela Măgurele, cu ocaziunea sfârșirii examenelor și împărțirii premiilor următorul discurs.

*Iubite eleve,*

Sunt fericit, că mă aflu iar în mijlocul vostru. Plăcerea ce simt când viu aici e tot mai mare, pentru că din ce în ce pot să prețuiesc mai bine roadele acestei binefăcătoare școale.

Aceste roade au fost până acum îmbucurătoare, multumită atât interesului, ce poartă Academia institutului, cât și ostentelilor d-nei și d-lui director Slavici, ale întregului corp profesoral, cum și sirguinței voastre. Ele vor fi și mai bune pe viitor, fiindcă s'au înlăturat pe de o parte mai toate piedicile dela început, iar de alta voi înși-vă, luând pildă de la predecesoarele voastre, aveți un îndemn mai mult de a vă da toată silința la învățătură și purtarea bună.

Străduindu-vă cu toată inima, nu vă faceți de altfel, decât datoria ce o are fiecare om de a munci neîntrerupt. Munca în tinerețe netezește calea viitorului, iar munca de mai târziu face viața folositoare atât șie-și, cât și societății în genere. Munca e în același timp un izvor de bucurie curată, de îndemn la fapte. Ea înalță sufletul și procură celui care o practică satisfacția de a-și fi îndeplinit chemarea.

Luăți exemplul dela generalul I. Oteteleșanu, care pătrunzându-se de mulțumirea ce dau fazele de bine, a lăsat averea sa pentru un institut, în care copilele române să poată primi educația și toate cunoștințele trebuitoare unei bune mame de familie. În veș neuitatul răposat, nu v'a înțeles numai pe voi, personal, ci și menirea ce vă revine, înapoiindu-vă acasă, de a fi sfătuitoare în tot ce este bun și frumos, a altor fete și femei mai puțin norocoase.

Se cade dar să vă ostentiti în această direcțiune din tot sufletul. Astfel vă veți arăta pe de o parte recunoșcătoare bine făcătorilor voștri, iar pe de alta, veți fi cu adevărat folositoare neamului românesc.

Aceasta e și dorința MM. LL. Regelui și Reginei, cari se interesează de progresele voastre cu aceeași dragoste cu care se interesează de tot ce poate ajuta culturii și înfloririi scumpei noastre țări, dând fără încetare dovezi de grije părintească. Iar Academia Română, sub oblăduirea căreia se află institutul, și eu, care am putut contribui la întemeierea lui, vom simți o adâncă mulțumire sufletească, ori de câte ori ne va fi dat a auzi bine despre voi, când veți fi la părinți sau la căminul vostru.

Sărbărea de azi e cu atât mai însemnată cu cât dl Vlădescu, ministrul cultelor și instrucțiunii publice, ne-a făcut onoarea de a lua parte la ea. Această bună voință, pentru care exprim gratitudine dlui ministru în numele Academiei, va fi pentru voi, scumpe copile, un puternic îndemn la studiu, rămânând tot deodată adine întipărită în mintea voastră.

Însuflețit de aceste sentimente, vă urez, iubite copile, cari părăsiți școala, o viață tihnită, fericită și luminată de învățăturile ce ați primit în acest local, și înț face o plăcere a vă oferi la fiecare câte o rochie, ca amintire. Iar vouă celor ce rămâneți, vă doresc petrecere frumoasă în vacanță, pentru ca la toamnă, cu puteri împrespătate, să puteți începe anul școlar cu bine și spor la studiu. Asemenea vă exprim, d-voastră d-nă directoare, de director și întreg corpului profesoral împreună cu vii mulțumiri, urările mele cele mai călduroase.

Să trăiți copile!

## Din țara Oltului!

Soarele nu apare nici-când mai luminos, decât atunci, când ese dintr'un nor greu și întunecat; primăvara nici-când nu-ți mai plăcută și mai veselă decât atunci, când urmează după o iarnă grea și geroasă; bucuria noastră celor din protopresbiteratul Făgărașului n'a putut fi mai mare nici-odată, c'an ziua de 2 Iulie v., ziua alegerii de protopresbiter, când după trecutul duros și jalnic de atâția amar de ani văzutu-ne-am izbândit visul: acela de a avea un protopop la culmea chemării lui!

Și... visul nostru s'a realizat! Sinodul protopresbiteral electoral înțelegând situațiunea cea vitregă, a tractului, din trei concurenți — retrăgându-se al 4-lea — prin cele 40 de voturi din 66, a încredințat soarta și viitorul a 30 de mii de suflete în mâinile vrednicului preot din Viștea-de-jos, dl Nicolau Borza, — omul chemat pentru inaugurarea erei celei nouă, fericite, opusă în toate privințele nefericitului nostru trecut...!

Aici zace însemnătatea cea mare a actului. Majoritatea covârșitoare a sinodului electoral și-a exprimat convingerea fermă, că părintele Nicolae Borza este omul vrednic și capabil de a descurca itele încalcite ale tractului Făgăraș, ce de ani de zile zăcea în agonie și a începe lupta de regenerare și restaurare pe toate terenele.

Ca să ajungi idealul, trebuie să-l cunoști; ca să-l poți cunoaște îți trebuie știință; pentru știință trebuie muncă; pentru muncă îți trebuie gust de viață, deci: Gust de viață și muncă pentru ideal! așa propoveduește valorosul nostru scriitor Th. Speranță și de-

putați acestui sinod pătrunși — au fost de aceste percepțe în ziua, când au ales pe cel-ce prin muncă și-a câștigat încrederea, iubirea și stima tuturor...!

«Munca este pâinea nutritoare a marilor bărbați și a națiunilor mari» a zis nemuritorul francez Mirabeau într'un discurs al său și cu drept cuvânt!

Așteptăm o muncă intensivă, desintresată dela nou alesul protopresbiter, căci multe sunt relele, ce ne bântue, mari năcazurile, ce stau să ne cutropească și nenumărate gândurile, ce ne frământă inima și mintea pentru fericirea și înaintarea poporului încredințat nouă spre stăpânire....

Da! trebuie să muncim zi și noapte, dând ajutorul necesar protopopului nostru; o muncă crudă, o muncă grea, mistuitoare de puteri, dar care întărește inima, înalță sufletul, produce caractere și formează Preotul-păstor în adevăratul sens al cuvântului! Conducătorii firești ai poporului nostru sunt în primul rând: Preoții și învățătorii. Cătra acești preoți și învățători înț îndrept rostul, meu îndemnându-i la muncă neobosită astăzi, când am ales pe cărmaciul isteț, pe omul dorințelor și aspirațiilor noastre...!

Dar să nu ne amăgim, nici să ne nutrim cu iluzii, căci suntem deabea la începutul operii noastre... nori aducători de primejdii și pedeci meschine ne închid calea, ce duce la izbândă desăvârșită... Deslanțui-se-vor patimi, ca să înec glasul nostru se vor năpusi cu toată puterea asupra noastră obstacolele vitregel sorți... toate, toate cădea-vor însă moarte în sângele lor căci:

„În fața noastră puterile ei sunt

— Tăriile plebei! —

Și acum pe lucru, căci o rază D-zei se furisază printre norii gri luminând frunțile noastre pline de oboseala Muncii îndelungate... glasul Celui de sus se aude: Ridicați-Vă robi ai muncii... ați dormit până acum, pentru aceea mi-am întors dela voi fața Mea... Acum însă sunteți fii Mei iubiți, răsplata vă așteaptă, căci cununa neperitoare vouă trimite vouă, cei cari lupțați în numele Mielului răstignit!

Sus frunțile voastre și: Înainte!!!

„Homo novus“

## NOUĂȚI.

ARAD, 19 Iulie 1905.

— Noul comandant suprem al honvezimii. Foaia oficioasă militară aduce știri, că M. Sa a concretizat provizorie generalului Klobucsár Vilmos comanda supremă peste honvezime.

— Adunarea din Giula. Imponentă va fi întrunirea învățătorilor, întrunire ce se va ținea Duminecă. În această poziție expusă se va aranja ceva superb, care va împune și străinilor, cari cu curiositate așteaptă această manifestare a învățătorimii române.

O ființă de acolo condusă de vr'un ales a cercat să producă prejudiciu. Suntem informați însă, că întreg publicul giulan fără deosebire așteaptă cu mare nerăbdare imponenta expoziție intelectuală a învățătorilor noștri. De aceea credem, că nu va fi nici un Român de bine și nici un învățător, care să nu contribuie la ridicarea prestigiului acestei întruniri.

— Ungaria — după Japonia. Cetim în o foaie unguerească: Ca în alte multe privințe și referitor la școala stă Ungaria asiatică. După o nouă statistică în Japonia

93,23 procente din copil cercetează școala și pe un învățator cad 47 școlari. În Ungaria școala o cercetează numai 87,46 procente din copii, iar pe un învățator cad 59 copii. Deci Japonia ne-a luat înainte.

— **Vreme grea pe Târnava-mică.** În 7 Iulie a trecut peste comitatul Târnava-mică un vifor puternic împreună cu povoiu și grindină care aproape pe întreg hotarul comitatului a nimicit recolta, pe unele locuri răsturnând chiar și case, mărând pe sus turme de oi și smulgând din rădăcini arborii puternici. Au suferit mari pagube în deosebi comunele: Deag, Bobohalma, Cucerdea-română, Chinchis, Prod, Subpădure, Gyulaș, Lăscud, Păucea, Abuș, Mica, Cachnea, Lepindea, Daia-sascască, Cioaș, Gogan, Senereuș, Boiul, Veț, Proștea-mare, Domald, Hundorf, Filea și altele. Nenorocirea e cu atât mai simțitoare, cu cât foarte puțini economi și-au fost asigurat recolta.

— **Până ce ajunge pluta la Seghedin...** „*Házánk*” a primit din Seghedin următoarele:

„Zi de zi se poate vedea în Seghedin grupuri de compătimit, Români sdrânșoși, cari își perd vremea pe dinaintea judecătorei de instrucție și așteaptă pașaportul, cu care vor fi transportați de poliție acasă în Maramurăș. Ei sunt plutași și zile de-a rândul plutesc cu grinzile, lemnele lor până la Seghedin. În marele oraș de pe pustă sunt multe ferestre și depozite de lemne... pe Tisa pretutindenea se pot vedea plutași, cari cum au trecut esundările de primăvară se pun la muncă și o continuă până toamna târziu, la venirea ploilor. Ei locuiesc acolo pe trunchiurile acelea, acolo își fac de mâncare și nu se coboară de pe ele, decât la ultima stație. Aici își cântărește plata și pot pleca apoi îndărăt cu prima zonă. Cei mai mulți merg pe jos, îndeosebi în vremuri de mare lipsă și consacră și câte-o săptămână numai să cheltuiască mai puțin, ca să-i rămână mai mult pentru casă. Cei mai pricepuți, îndeosebi în timp de treabă, merg totuși cu trenul știind, că mergând pe jos perd mai mult. În timpul din urmă însă s'a sporit foarte numărul celor ce vreau să fie trimiși cu sila acasă. Căpitanul de poliție *Kocsor* János cercetând cauza, află lucruri foarte importante. Când pleacă vr'o plută cu un grup de oameni, pleacă cu el și *cazarul* cu rachiul său. Pune pe plută câte-va butoaie cu rachiul rău de-al lui și dă oamenilor rachiul, cât le trebuie. Adecă peste măsură nu. Socoțește, câșt florini capătă unul din ei și stăta rachiul îi dă. Și oamenii până să ajungă în Seghedin se îmbată, beau, ca toți cei lipsiți de o conducere spirituală. Ear când ajung la plată, nu mai capătă nici un crețar. Românii rupți, morți de foame se plimbă printre publicul de pe corso, apoi merg la poliție și cer pașaport, cu cari să fie trimiși acasă. Munca de săptămâni nu ajunge nimic, speranța familiilor se face fum și nu se mai văd vechile, etnograficele scene, când Românii își terminau și poposiau drumul lângă o bună friptură pe grătar. Acum foarte rar se mai poate vedea în piața de lângă statuă lui Kossuth, în jurul micilor prăvălii de cafele vr'un om, cum își jurmeca pânea în paharul cu cafea. Azi și numărul acestora scade și acasă nu se mai poate vorbi de așa aventuri orășenești. Mai rău decât cersitorii și-a câștigat uzura sa *cazarul*, grăbește acasă cu trenul ca din nou să înceapă, același drum cu alți mulți tovarăși de al său împreună. Căpitanul *Kocsor* a atras atenția autorităților din nordul Ungariei asupra acestei hoții obraznice și a cerut, ca să se impedeze atari jefuirii, a cerut, ca să li-se ia dreptul de a mai vinde băuturi. E un an de atunci, dar nici un răspuns nu a căpătat. Trimiterea plutașilor români acasă însă ține într'una. Nici de aceea n'am auzit, că pe vr'un *Cazar* l-ar fi scaldat în apă vr'una din jertfe.”

Correspondența aceasta dovedește eclatant temelnicia aserțiunilor reproduse de noi din „*Alkotmány*” în numărul trecut.

Domnii dela cârmă vorbesc exclusiv numai despre închipuitul pericol valah, *pericolul roșu* nici nu se pomenește.

— **Intunecime totală de soare.** În 30 August n. va fi intunecime de soare, care la noi se va observa însă foarte puțin. În unele ținu-

turi, unde soarele ajunge complet îndărăptul lunii, se poate observa rarul fenomen. În aceste zile se pot face diferite cercetări, cari altădată din cauza intensității raselor solare sunt imposibile. Zona întunecimei complete va fi în așa ținuturi, unde ușor poate ajunge omul.

— **Rege corfat.** „*Indépendance Belge*” publică un foarte interesant episod din viața petrecută de regele spaniol Alfonz în Londra.

Acolo îl trimisese adecă mamă-sa *Maria Cristina* în pețite, la curtea engleză. Ar fi voit să câștige inima și mintea prințesei de Connaught *Patricia*, nepoata regelui *Eduard*, o fată așa de frumoasă, că Majestatea spaniolă se amoretzase și în fotografia ei numai. Vizita s'a terminat cu o corfă, a cărei istorie e următoarea:

În Anglia nu părinții aleg pe viitorul bărbat al fetelor, ci și-l caută înșiși fetele și se mărită numai cu acela, pe care de fapt îl iubesc. *Patricia* i-a plăcut lui Alfonz, dar el de fel nu a știut cuoceri inima prințesei frumoase. Ea cea obișnuită la eleganta îmbrăcăminte l'a găsit *neelegant* și cu față *respingător de urâtă*. Primul vals la balul de curte l'a jucat Alfonz, ce e drept, cu ea, dar iute îl spusese prințesa, că-i obosită, iar când din nou a cerut-o — *l'a corfat*. Alfonz era desperat și a fost lipsă de intervenirea regelui *Eduard VII.*, care însă a primit dela prințesă laconicul răspuns:

— *Nu-mi place!*

De aceea din planul de căsătorie nu s'a ales nimic. Regele Alfonz nu a desperat însă iute și-a vindecat rana dela inimă oprindui-se ochii pe o altă nepoată a regelui *Eduard*, prințesa *Eugenia Battenberg*, care acum în Octombrie va fi de 16 ani. Căsătoria o va mijloci *Victoria*, fiica regelui *Eduard*. Regele Alfonz speră, că va avea aici mai mult noroc.

— **Procesul „Foii Poporului” din Sibiu.** Redactorul reponsabil al „*Foii Poporului*” din Sibiu, dl *Silvestru Moldovan*, a fost pedepsit de tabla regească din Cluj în 3 procese. Ce i-s'au intentat acestei foi pentru publicarea de articoli prelinși politici, la 440 coroane pedeapsă în bani. E demn de amintit, că Tabla a urcat pedepsele dictate de tribunalul din Sibiu.

— **Fără cautiune nu se face politică.** Confratele din loc „*Nagyszébeni Ujság*” are proces pentru revista săptămânală ce o face mai înainte asupra articolilor politici apăruiți în ziarul nostru pe motivul, că după-ce i-a reproduc în extras și i-a comentat, prin aceasta a făcut politică, fără a fi depeș cautiunea cerută de lege. Va să zică, aceea nu împoartă, ca prin schimbarea de idei căutam să ne apropiem unii de alții, spunându-ne părerile cu sinceritate și obiectivitate, ci chestia e, că este cautiune, ori nu? Ar fi timpul, ca pata aceasta neagră, — cautiune, — să se șteargă odată de pe frumoasele libertăți eluptate la 1848! — scrie „*Tel. Rom.*”

— **Atragem deosebită atenție asupra anumitului Pfeiffer Sándor, atreprenor de zidiri.**

— **Bărbatul primadonei și fi-sa.** Poliția din Szombathe y a putut înregistra o picantă arătare. O doamnă din oraș a înștiințat adecă poliția, că *bărbatul i-a fugit cu fata ei de șase-sprezece ani din prima căsătorie*. Nefericita nevastă, care și acum e frumoasă, ca fată a fost primadonă la mai multe teatre din provincie.

De șase ani era măritată a doua-oară și a trăit foarte fericit. În timpul acesta fiică-sa, ce o avea dela primul bărbat, a devenit o tată foarte frumoasă, s'a înamoretzat în mașteru-seu și acum a fugit cu el.

— **Incidentul dela frontieră.** S'a denumit în fine comisia de anchetare în afacerea dela frontieră. Guvernul român a trimis în Poiana-Muerit pe ministrul *Lahovari*, colonelul *Popescu*, loc. colonelii *Istrati* și *Simionescu-Staur*, cari împreună cu comisia designată de guvernul nostru vor face ancheta. Comisia aceasta mixtă va asculta pe toți, cari au avut ceva parte la evenimentele petrecute. Protocoloalele vor fi trimise la București.

— **Noul ministru de afaceri esterne în America.** Noul ministru al afacerilor străine în America e *Flihn Root*, despre care se zice, că

e cel mai serios candidat al partidului republican la viitoarea alegere de președinte. Roosevelt a zis adecă de mai multe ori, că în 1904 sub nici o condiție nu mai candidază la președenție, ci va face o călătorie de un an în jurul lumii. Se zice, că el numai așa a câștigat pe Root pentru resortul afacerilor estere că i-a promis sprijin la viitoarea alegere de președinte. Cât de mult stimează Roosevelt cilitățile lui Root reese din următoarea-i declarațiune:

„Root, a zis el, e unul dintre cei mai distinși oameni, cari au jucat vr'odată vr'ol rol în vr'o țară” — Opinia publică americană e de asemenea foarte mulțumită cu denumirea lui Root și întregă presă recunoaște, că Root va face importante servicii patriei sale.”

— **Celula temniței i-a fost prea mică.** Ma parte a publicului vienez cunoștea pe birjar *George Schmiedhuber*. Era un om așa de grău că avea lipsă de ajutor totdeauna, de câte o via să se sue în trăsura. De aceea dimineașă până sara nu se da nici când jos din trăsura.

Zilele trecute a fost pedepsit de poliție ceva amendă, lui nici prin cap nu i-a trecut să plătească amenda. Fu citat deci la poliție, un au voit să-l închidă. De unde să ia însă poli celula pentru el? Din cauza deosebitei corpolei nu a încăput în nici una.

— **Un strănepot al lui Napoleon.** Cu rmele *Carol Iosif Bonaparte*, a fost numit ministru de marină al Statelor-Unite. Acest Bonaparte își trage originea dela fratele lui Napoleon Mare, *Jérôme*, fostul rege al Vestfaliel, care căsătorit în Baltimore (America) cu *Elisabet Patterson*. Bonapartiștii americani sunt deci descendenți legitimi ai familiei Napoleon. *Carol Iosif Bonaparte*, ajuns acum ministru a fost unul din cei mai distinși advocați din Baltimore și e cunoscut mai ales în urma nizuințelor sale pentru combaterea abuzurilor în viața publică.

— **Cutremur de pământ în Scutari.** scrie din Cetinje: Alaltăeri după amiază la 2 o a fost în Scutari un strașnic cutremur de pământ.

— **Milioanară înecată.** Vestea s'a primit din New-York. În port s'a întâmplat o mare catastrofă. Intre jertfe se află și o distinsă fată din New-York. Corabia „*Normandia*” s'a ciocnit cu un vapor norvegian și fiind negură mare, imediat s'a cufundat. *Miss Gladys Dodge*, milionară, căpitanul și cărciumarul s'a înecat. Abia după o jumătate de oră s'a trimis o șalupă mântuitoare, care a putut scăpa însă numai pe unchiul fetei *Green* și mai mulți matrozi. *Miss Dodge* știa înota foarte bine, dar corabia a perit foarte iute printre valuri așa că a fost apucată de curent.

— **Necrolog.** A murit în 16 Iulie *Lazar Avram*, preot gr.-cat. membru a „*Asociațiunei pentru lit. și cultura poporului român*”, membru în comitetul fondurilor școl. centr. și de stipendii din districtul Năsăudului, membru al reuniunii învăț. „*Mariana*” etc. etc., născut la 29 Martie 1863.

— **Emigrare la America.** Săptămâna trecută au sosit din Ungaria la New-York 1964 cetățeni ungari și anume: 261 Maghiari, 1039 Slovaci, 345 Șvabi, 302 Croați și 17 Români. Dintre emigrații români 11 s'au așezat în statul Ohio și 6 în New-Yersey. În luna Iunie au emigrat din Europa în America 84,085 persoane, cu peste 40000 mai mulți decât în Iunie 1904, iar în ultimele 12 luni (1 Iulie 1904 până la 1 Iulie 1905) au emigrat în America peste 1 milion de persoane (1.061.659). Atâția n'au emigrat până acum nici odată într'un singur an.

— **x Spre știre.** Cu deosebită stimă rog pe stimatul public urban și rural să binevoiască a se convinge personal, că *anunțurile ce le-am dat prin foile locale nu-s reclame ordinare*, ci residă pe fapte, că în atelierul meu special de giuvaericele, ce ntrece ori-ce concurență, fiind pus sub conducerea îmea personală să pregătesc respective transformări, repară ori-ce lucrări, ce cad în bransa aceasta foarte frumos și ieftin. Magazinul mi-e admirabil asortat cu giuvaericele cu briliant de aur, argint. Se pot obține și servicii pentru masă de argint cu preturi foarte ieftine pe lângă un serviciu prompt. Telefon urban și comitatens 439. Cu deosebită stimă: *Wemberger Ferencz*, giuvaergiu, Arad. Központi szálloda.

## Cronică judiciară.

Ş. Ministrul cărtaş. Tribunalul din Bückenburg are fericirea de a tracta de câteva zile un proces tare original. E vorba de un chelner, Mayer şi de ministrul Rustrat. Ministrul a afirmat, că chelnerul a jurat strâmb, Mayer spune, că ministru n'a jurat drept, când a negat, că ar fi jucat jocuri hazarde în casina din Oldenburg.

Intre împrejurări ordinare ar fi fost foarte simplu procesul. S'ar fi documentat, că sârmanul chelner are drept. Cum rămâne însă atunci cu ministrul, dela care întreg tribunalul aşteaptă avansări, graţie?

Dar, nu tribunalul a judecat, ci curtea cu juraţi, care a zis, că chelnerul e nevinovat, va să zică ei au osândit totdeodată pe ministru.

De aceea numai pentru netrebnicul de chelner trebuie să abdică puternicul ministru, favorit al printului şi având şi mare majoritate în dietă — după-cum a şi abzis.

Afacerea îşi are şi martir. Un redactor social-democrat scrisese, că e ruşine, când un ministru, străjerul legii, face lucruri nepermise. A fost deci redactorul tras la răspundere de tribunal şi osândit.

A venit apoi chelnerul. Şi curtea cu juraţi prin sentinţa sa a dat drept nu numai chelnerului, ci şi redactorului condamnat de tribunal. Redactorul şi acum e în temniţă.

Nu va fi acum eliberat redactorul?

De-ar fi fost judecat de curtea cu juraţi, de bună seamă ar fi fost absolvat şi el.

Ş. Joe de taroc — ca motiv de divorţ. Zilele trecute judecătorii au avut un cas ciudat: procesul de divorţ al părechii G. Jalba a dat-o bărbatul, care şi-a acusat nevastă-sa, că l-a lovit în cap cu o farfurie şi el cere să o pedepsească. Afacerea s'a terminat însă în mod pacinic, fiind-că bărbatul la vorbele judecătorului şi-a retras

Femea nu s'a împăcat însă cu bărbatul, amindoi au intentat unul contra altuia proces de divorţ. In acusa sa femeia pretinde, ca să se declare divorţul din pricina bărbatului. Recunoaşte, că a fugit, cu feliţa-i de cinci ani la mamă-sa dar se plînge, că bărbatu-său joacă pasionat taroc şi veşnic e în crismă. Îşi perdea toţi banii acolo şi ei nu-i dădea nici un ban pentru cheltuielile casei.

Bărbatul spune însă, că jocul de taroc nu poate fi motiv de divorţ. — E drept, că în fie-ce Duminică şi zi de sărbătoare după amiază jucă câte 20 partii de taroc, dar numai pe câte un crucer. După el un bărbat, ce lucrează totreagă săptămâna, îşi poate permite odată pe săptămână, niică distracţie şi acesta cu atât mai mult, că cu el juca şi soţia. El cere divorţul din pricina femeii fiind-că odată, când juca, la i-a chibitit şi i-a zis că-l „paţer“. El a înfruntat-o şi de aceea ea acasă i-a trinit o farfurie în cap.

## Bibliografie.

A apărut „Revista noastră“ Nr. 8 (1 Iulie 1905) de sub direcţiunea d-nei Constanţa Hodoş, publicaţie ce se adresează mai cu seamă publicului nostru femeiesc, — cu următorul bogal şi interesant sumar:

Spadă şi corăbii (poezie) de G. Coşbuc. Când începe educaţiunea copilului? de Luisa Neamţu. Implorare (poezie) de Ion Gorun. Solorin, legendă de A. Tălăşescu. Imn iubirei (poezie) de Ana M. Holda. Cuprinde-mă! (poezie) de Simca. Povata unui excursionist de Vasile Pop. Martirii, roman de Constanţa Hodoş. Prometheu, trad. după Carmen Sylva. Asemănare, (poezie) de Varia. Cugetări de Spic Cronică literară de I. G. Răspunsuri de Red.

Un număr 30 bani. Abonamentul 7 lei pe an. Ediţia velină 12 lei pe an. In Austro-Ungaria 7 cor.; ediţia velină 12 cor.

Pentru tot ce priveşte redacţia şi administraţia a se adresa d-nei Constanţa Hodoş; B-dul Elisabeta 67, pe timpul vesei la Sinaia, str. Lascar Catargi 23.

Reuniunea învăţătorilor români dela şcolile populare confesionale ortodoxe din protopresbiterale Arad, Chişineu, Şiria, Boroşineu, Buteňi Radna şi Hălmaşiu. Organ periodic oficios. Anul 2. (1/14 Iulie 1905.) Nr. 1. Redactat din încredinţarea comitetului reuniunii de Iosif Moldovan vice-preşedinte. Abonamentul 5 coroane pe an. Apare odată pe lună.

A apărut şi se află de vânzare (preţul 50 fileri. plus porto 10 fileri) la administraţia ziarului „Tribuna“ interesantul studiu:

### »Die Bedeutung des Romänischen Elementes im Völkerconcerte Europas von Einem Patrioten«

Broşura aceasta scrisă nemţeşte este merită ca în cercurile înalte politice din Austria şi străinătate să facă cunoscuţi pe Români.

„Cultura viţei de vie“ de Grigori Halip, profesor la şcoala medie agronomică în Cernăuţ. Cu 39 ilustraţiuni. Preţul broşat 1 cor. 50 bani. Se poate procura la autor în Cerneuţ (Bucovina).

In editura tipografiei archidiecezane a apărut *Iconografia şi întocmirile din internul bisericii răsăritene de Dr. Ilie Miron Cristea.*

Lucrarea se referă la pictura, ornamentica şi arangiamntul intern din bisericile ortodoxe române. Materialul adunat şi tractat în acest op este foarte interesant şi instructiv. Recomandăm cu căldură acest op — ca un folositor îndreptar tuturor celor cari se ocupă cu zidirea bisericilor noastre, cu pictura, sculptura şi întocmirea lor internă. Il recomandăm îndeosebi preoţilor, noastre, care în loc prim e chemată a cunoaşte şi a observa influenţele străine, de multe ori din nepricepere strecurate în bisericile noastre, — şi e datoare a stărui la delăturarea lor cu ocaziunea renovărilor şi îndeosebi la zidirile noi.

Opnl se poate procura din Sibiu dela autor. Preţul 5 coroane plus porto postal.

## ECONOMIE.

Arad, 19 Iulie.

Bursa de mărfuri şi efecte din Budapesta.

— Cota oficială pe ziua de 18 Iulie. —

Incheierea la 12 ore:

Grâu pe Octombrie 1905 (100 clgr.)	15.54—15.56
Secară pe Octombrie	12.76—12.78
Orz pe Octombrie	11.54—11.56
Cucuruz pe Iulie	15.30—15.32
Cucuruz nou 1906	10.86—10.88

Incheierea la 5 ore:

Grâu pe Octombrie 1905	15.62—15.64
Secară pe	12.82—12.84
Ovăs pe Octombrie	11.58—11.60
Cucuruz pe Iulie	15.30—15.32
Cucuruz nou 1906	10.94—10.96

Piaţa din Arad.

S'au vândut:	(100 klg.)
580—650 măji metriche grâu cor.	17.00—17.40
320—340 „ „ cucuruz „	15.10—15.30
Semnare nominală secară:	14.68—14.70
„ „ orz:	14.60—14.80
„ „ ovăs:	13.60—13.80

Piaţa din Aradul-nou.

S'au vândut:	
300—340 măji metriche grâu cor.	7.80—8.00
180—250 „ „ cucuruz	7.40—7.50
Semnare nominală: secară	7.00—7.10
„ „ orz:	5.20—5.40
„ „ ovăs:	6.50—6.60

Preţul alcoolului în Arad.

Alcool rafinat în mare	cor. 158.—
„ „ „ mic	„ 160.—
„ brut „ mare	„ 156.—
„ „ „ mic	„ 158.—

Bursa de bucate din Timişoara

Grâu: 70—100 klg.	Cor. 15.30—15.40
„ 80— „ „	„ 15.40—15.50
Secară: 100 „	„ 13.20—13.30
Orz:	„ 10.30—10.40
Ovăs mercantil 100 klg.	„ 12.50—12.60
„ cernut „ „	„ 12.70—12.80
Cucuruz vechiu „ „	„ . . . . .
„ nou „ „	„ 15.30—15.40

Tîrgul de porci din Kőbánya.

De prima calitate ungară: Bătrâni grei părechea în greutate peste 400 chlgr. 139—140 fil.; bătrîni mijlocii, părechea în greutate 300—400 chlgr. — fil.; tineri grei în greutate peste 320 chlgr 140—141 fil.; Calitate sirbească: grei, părechea peste 260 klg. 142—143 fil.; mijlocii părechea 240—260 chlgr. greutate 141—142 fil. Uşori până la 240 kgr. 142—143 fil.

## POSTA ADMINISTRAŢIEI.

P. I. Caransebeş. E o eroare de tipar la mijloc. Veţi primi din Nr. 124 două exemplare cu alt text şi dat. Numărul de Duminică din 16/3 Iulie a. e. a fost greşit pe faţa primă.

E. N., Răcăşdia. Abonamentul a expirat la 1 Iulie a. e. Ziarul de aici să expedieze regulat. Am reclamat la poştă.

Redactor responsabil: Sever Boen.  
Editor-proprietar: George Niehla.

## Stabiliment de hydrotheraphie: Wällischhof

staţiunea de tren şi poştă Brunn-Maria-Enzersdorf, 30 min. departe de Viena.

Arangiamnt modern (pe lângă hydrotherapie completă, băi de soare, de aer, de acid carbonic şi electrice, massage, electrizare gimnastică suedă dietetică individualizată etc).

Preţuri moderate.

Cu prospecte şi informaţiuni mai detaliate sta la dispoziţie direcţiunea şi medicul-şef al stabilimentului:

Dr. Marius Sturza.

## Pravălia de fer şi deosebite instrumente a FRATELOR BERTA

(Berta Testvérek)

Arad, Andrassy-tér 3.

Telefon 386.

Telefon 386.

Deposit bogat în fer şi mărfuri de metal, în diferite instrumente, în ferărit pentru mobili şi edifici, cuptoare de fer de Nadrág şi Meiding de primul rang Maşine (sparhert) pentru bucătării de Olanda elegante, specialităţi pentru economia de casă, dalapuri pentru ghiaţă.

Arme Ferlah şi Piper, puşte pentru vânători: Mopopol de vânzare a coaselor de oţel Barabás Béla şi a pompelor de stropit contra nenorosporei pe lângă o garanţă de 10 ani, Instrumente de verit etc.

Foarfece engleze, Solingene veritabile, penefinuri si briciuri.

Deposit esclusiv „AHOI“ Pe seama ţinuturilor sud-ungare unicul deposit al lustrului de argint; VENUS pentru cuptoare.

Comandele de provincie se efectuează pentru preţurile ieftine de zi.



# GORON GYÖRGY

văpsitor de odăi și colorator

ARAD, BOCSKAI-TÉR 3. SZÁM.

Cu prețuri moderate efectuează văpsiri de odăi, colorări și tapiserii de odăi dela cele mai simple până la cele mai pompoase.

Bogat asortiment de tapete din patrie și străinătate și tapiserii pentru odăi.

Comande din loc și din provincie se efectuează conștientos.

Cu stimă

**Goron György**

văpsitor și colorator

ARAD, BOCSKAI-TÉR 3.

## ALIFIA CAMFORATĂ <sup>compusa a lui</sup> Földes

după cele mai nouă cercetări științifice în 3 zile face să dispară orice necurătenie a feței, precum și pete, pistrii, negei, roșimea feței și a mânilor.

Un flacon mai mare 1 cor. 60 fil.

Se poate folosi numai sara; orice săpun nu-l strică.

Apoteca lui Földes Kelemen, Arad.

## DOCTORUL ALEX. M. POP

specialist în medicina internă; consultă zilnic dela 8—12 a. m. și dela 3—6 p. m. — în

## BAILE HERCULANE

(HERCULESFÜRDŐ)

**Perlmutter Ignác**, prăvălie de sticlărie, porcelan, lămpărie, oglinzi și tablouri, Arad, Lázár Vilmos-u. 3. (vis-à-vis de baia de abur Catalin). Aranjieri de obloane și confecționari de rame pentru tablouri cu cele mai convenabile prețuri.

## Spiteria lui Vojtek Kálmán „a Magyar Koronához“

Recomandă specialitățile felurite din magazin și admirabilele sale bandage și diferite preparate, ca:

**Crema de lăcrămioare**: preparat superb, delatură pistrii, sgrăbunțe, spuse, sbircituri și necurătenii de pe față. Flacon 1 cor.

**Spăpun de cremă de lăcrămioare**: articol colonial care combinat cu crema, rumenește și susține frumusețea feței. Buc. 70 fil.

**Pudră de lăcrămioare**: pregătită din materii cu totul nesticăcioase — care împrumută feței o culoare foarte plăcută fără ca să se poată vedea. O cutie, 1 cor. 20 fileri.

**Praful de dinți a lui Dr. Kabdebó**: ajută frumusețea dinților foarte și în urma compoziției bune nu atacă smalțul dinților. O cutie 1 cor. 60 fileri.

**Fluid stomatic Salicyl**: folosește mult la întărirea gingiilor, alungă mirosul neplăcut al gurei și împiedecă stricarea dinților.

Alifie „Coroană“ pentru față, 70 fil., 1.40, 1.68 fil. Săpun „Coroană“, buc. 80 fil. Spirit pentru păr, sticla 2 cor. Alifie contra ochiurilor de găină, sticla 70 fil. Apa de gură și praful de dinți „Papp“ 1.60 fil și 1.20 fil. Regeneratorul părului, sticla 1 cor.

**Centauria!** Cel mai minunat întăritor de stomac! - Depărtează frigurile stomacale, colicele, lipsa de scaun, diaree, răceli și multe alte boale diferite. -

O scrisoare de mulțumită. Stimate domnule apotecar! Pentru admirabila DV. teo întăritoare de stomac nu vă pot mulțumi din destul și regret că nu o pot recomanda în deajuns pentru a fi cunoscută binefacerea ei. Doi colegi ai mei vă vor comanda zilele astea câte-va pachete din teea „CENTAURIA“. Eu vă mulțumesc și vă rog a-mi mai trimite încă un pachet mare pentru aceste 2 cor. Cu stimă: Ion Luca, inv.

Preparatele se capătă totdeauna proaspete — la Spiteria lui Vojtek Kálmán „a Magyar Koronához“ colțul dela András-sy-tér și Petőfi-u. Arad.

## Anunț!

Am onoare a aduce la cunoștință că am deschis în Arad, — strada lemnului (Fa-utcza) — No. 1.

**o fabrică de mașini agronomice**

sub firma înregistrată la tribunalul comercial

## VULCU J. MAXIM

Dispunând de mijloace îndestulătoare și sprijinit pe experiențele mele extinse făcute în

o o **Austroungaria, Germania și America** o o  
 o o mă aflu în plăcuta poziție a produce și servi pe onoratul public o o o  
 o o o cu tot felul de mașini agronomice o o o  
 din material de prima clasă și pe lângă prețurile cele mai avantajoase o o o o

In special fabric, diverse mașini de sămănat, secerat, sfărământoare de cucuz, mașini de săpat, de tăiat nutreț la vite, clururi, pluguri (Șeitană), prese de vin, pompe precum și alte articole de pivnițarie și instalațiuni de mori, joagăre și țigăril miel și mari, după cele mai moderne și mai practice sisteme recunoscute în branșele mașinărilor sus numite.

Procur, mijlocind prețurile cele mai avantajoase, mașini de abor și treerătoare, motoare de benzin, petrol, spirit sau gaz, garantând totdeauna, atât de construcțiunea mașinilor cât și de materialul cel mai bun.

Efectuez totdeauna lucruri de lăcătușerie și tot felul de reparaturi de mașini,

cu prețuri foarte moderate, pe lângă serviciu cinsit și prompt.

Rog pe ori-cine să bine-voiască a se convinge ce bine și ce ieftin își poate procura de la mine ori-ce orologiu și giuvaericele din argint și aur curat de 14 carate

**ARAD, Piața Libertății** lângă edificiul teatru'ul vechiu.

## Igaz Sándor

ciasornicor și giuvaerģiu.

## INSTITUTUL LUI LÖWY

pentru împrumut de **SACI** și strae

recomandă marele magazin de saci și strae bune în or-ce mărime. Serviciu prompt și conștientos. - - - Prețuri foarte ieftine.

**Cel mai bun loc pentru saci și strae bune!**

**CARTOFI PRIMA** cu vagonul pentru culnă și sămănat.

**Löwy Zsigmond**

— Temesvár gyárvaros, Fő-utcza 33. sz. —

## ATENȚIUNE !

Aduc cu stimă la cunoștința on. domni că mi-au sosit stoffe nouă pentru vară și primăvară, fabricații maghiare, engleze și franceze.

Iau responsabilitatea pentru cei mai bun croi.  
Rugând pe on. public pentru binevoitorul sprijin

semnez cu toată stima

### SCHNEIDER JÁNOS

croitor bărbătesc

Aulich Lajos-uteza 19 szám.

S'a deschis! **BAZAR PARISIEN**

Am onoare a aduce la cunoștința cumpărătorilor și cercurilor mele, că reintorcându-mă din străinătate mi-am redeschis fostul

### Bazar de Paris Versitz

I-am aranjat cu obiecte care de care mai frumoase din străinătate și l'am mutat pe piața Andrassy, palatul Fischer Elis.

Aduc totodată la cunoștința onor. public și aceea, că la mine negoțul francez este mai ieftin cu 30-40 la suta ca în alt loc altele.

Mare asortiment de bluze și rochii brodate, de pânză, mătase și batist; panglică în toate culorile posibile; dantele veritabile și cu un cuvânt toate obiectele de pahul acesta.

Broderii de Lion pentru trusouri!

Cu deosebită stimă

**KELLER VILMOS**

## Schimbarea atelierului meu de căruțarie SZILÁGYI SÁNDOR

căruțier. Arad. Kossuth-uteza 65 sz.

Am onoare a aduce la cunoștința onoratului public din Arad și jur, că prăvălia mea de căruțe existentă din anul 1887, mi-am transpus-o în piața Kossuth-ut. nr. 65. — Primesc ori-ce lucrare de felul acesta, lucruri noi și transformări, poleituri, acoperișuri cu prețurile cele mai moderate. — Cerind și de acum înainte sprijinul on. public, semnez cu stimă

Szilágyi Sándor, căruțier.

Meșter zidar cu diplomă.

Intreprenor de zidiri.

## PFEIFFER SÁNDOR

Cancelaria în Arad, str. Török-Gabor No. 2.

la tot felul de lucrări de zidărie, precum: case de închiriat, case particulare, vile și alte, în ori-ce stil, în provincie și loc.

Edificări de ghetării, elevatoare, magazine, grajduri ș. a., în stil american și de alt soi, precum și transformări de case, colorări și decorări de fațade, svintarea pereților umezi, ș. a.

Esoperează cele mai mari împrumuturi  
— — — pentru edificări. — — —

Condițiunea principală a

## FRUMSEȚEI

este, ca fața și mâinile să fie fine, ear în scopul acesta mijlocul cel mai potrivit este

## Crema-Gyöngy

care este cu desăvârșire inofensivă și face pelea fină de loc după o singură folosire.

În urma unei folosiri îndelungate mitesserii supărăcioși, alunițele și petele de ficat dispar.

Prețul un borcan 1 cor.

Săpun la Crema-Gyöngy 1 cor.

Gyöngy-Créma pudor 1 cor.

Se poate comanda dela:

farmacistul **HAUER LAJOS.**

ARAD, Pérskai-ut.

287

Nr. telef. pentru oraș și comitat 509

## BANI

pe moșii și case de închiriat din Arad

cu amortizație de 10-70 ani

dună mărimea sumei împrumutate cu 4, 4<sup>1</sup>/<sub>4</sub>, 4<sup>1</sup>/<sub>2</sub>, 4<sup>3</sup>/<sub>4</sub>, și 5<sup>0</sup>/<sub>0</sub>, pe lângă dividendă de mijlocire și amortizație de interese corăspunzătoare până la valoarea cea mai mare.

Spese anticipative nu sunt, la dorință anticipez speșele de întabulare, convertez datoriile de interese mari.

— Resolvare grabnică, serviciu prompt —

## SZÜCS F. VILMOS

Representanța pentru mijlocirea de împrumuturi a

Institutului pentru credit fonciar din Sibiu

pe teritoriul comitatului Arad, orașului Arad, comitatului Bichiș, Gyula, Ciaba 215

ARAD, Boros-Béni-tér 22 sz. etagiul I.

(Piața cerealelor.)

Biroul filialei: B.-Ciaba, Calea Berényi.

Primesc pe lângă onorariu acuzitori de afaceri abili și demni de încredere.